

Kahdeksas ympäristöohjelma (8EAP)

Ympäristövaliokunta 11.2.2021
Neuvotteleva virkamies Jaakko Kuisma
Ympäristöministeriö

Taustaa

- EU:n ympäristöpolitiikan prioriteeteista ja tavoitteista on jo 1970-luvulta alkaen päätetty yhteispäätösmenettelyssä neuvoston ja parlamentin kanssa
- Taustana perussopimuksen 192(3) artikla, jonka mukaan parlamentti ja neuvosto hyväksyvät tavallista lainsäätämisyjärjestystä noudattaen [...] yleiset toimintaohjelmat, joissa vahvistetaan ensisijaiset tavoitteet
- Varsinkin seitsemäs ympäristöohjelma (7EAP) sisälsi yksityiskohtaisen liitteen toteutettavista toimenpiteistä, jotka kaikki eivät toteutuneet. Merkittävimpiä puutteita olivat strategia myrkyttömästä ympäristöstä, sekä luonnon monimuotoisuuden ja terveydensuojelun edistäminen. Ohjelma päättyy vuoden 2020 lopussa.
- Puutteet on kuitenkin hyvin otettu huomioon Euroopan vihreän kehityksen ohjelmassa (EGD) ja muutenkin EGD muuttaa tilannetta EAP:n osalta merkittävästi, kun ilmasto- ja ympäristöasiat ovat ensimmäistä kertaa kattavasti komission työohjelman keskiössä

Komission ehdotus 8. ympäristöohjelmaksi

- Komissio antoi 14.10.2020 vihreän kehityksen ohjelmassa esitetyn päätösehdotuksen vuoteen 2030 ulottuvasta EU:n kahdeksannesta ympäristöohjelmasta.
- Ohjelman tavoitteena on vauhdittaa unionin siirtymää ilmastoneutraaliin, resurssitehokkaaseen ja puhtaaseen kiertotalouteen, joka on oikeudenmukainen ja osallistava, jotta YK:n agenda 2030 ympäristötavoitteet saavutetaan
- Tältä pohjalta esitetään kuusi temaattista tavoitetta: (1) ilmastoneutraliteetti 2050, (2) ilmastonmuutoksen sopeutumisen edistäminen, (3) kiertotalouteen perustuvan kestävä kasvu, (4) nollapäästökunnianhimo ilmaan, veteen ja maaperään, (5) luonnonmonimuotoisuuden suojeleminen ja edistäminen ja (6) kestäviin tuotantojärjestelmiin siirtyminen
- Ohjelman keskeistä sisältöä ovat lisäksi muutoksen mahdollistavat tekijät ja uuden seurantajärjestelmän käyttöönotto vuoden 2021 jälkeen
- Ohjelma ulottuu vuoteen 2030 asti ja sen toteutumista arvioitaisiin vuonna 2029

Alustava Suomen kanta ehdotukseen

- Suomi pitää ehdotusta kahdeksannesta ympäristöohjelmasta tarpeellisena ja johdonmukaisena osana Euroopan vihreän kehityksen ohjelmaa
- Suomi tukee ohjelman kuutta aihepiireittäin jaoteltua tavoitetta, jotka kattavat hyvin keskeiset seuraavien vuosikymmenien ympäristöhaasteet.
- Suomi pitää komission esittämiä ohjelman tavoitteiden saavuttamisen mahdollistavia tekijöitä hyvin valittuina ja perusteltuina. Erityisesti tavoitteet tulisi sisällyttää kaikkeen EU:n ja kansallisen politiikkaan. Biotalouden roolia voisi kuitenkin korostaa.
- Suomi pitää hyvänä komission tavoitetta esittää helposti saavutettavat uudet keskeiset mittarit. Seurantajärjestelmän tulisi perustua olemassa oleviin seurantoihin ja raportointeihin.
- Ympäristöohjelmien tulisi jatkua vielä vuoden 2030 jälkeen ja ehdotukseen tulisi lisätä välitarkastelu vuonna 2024 tavoitteiden tarkistamiseksi ja mahdollisten uusien ympäristöuhkien mukaan ottamiseksi ohjelmaan.
- Mittarit tulee laatia hyvässä yhteistyössä jäsenmaiden ja sidosryhmien kanssa. Mittareita ei kuitenkaan vielä tässä vaiheessa ole esitetty.

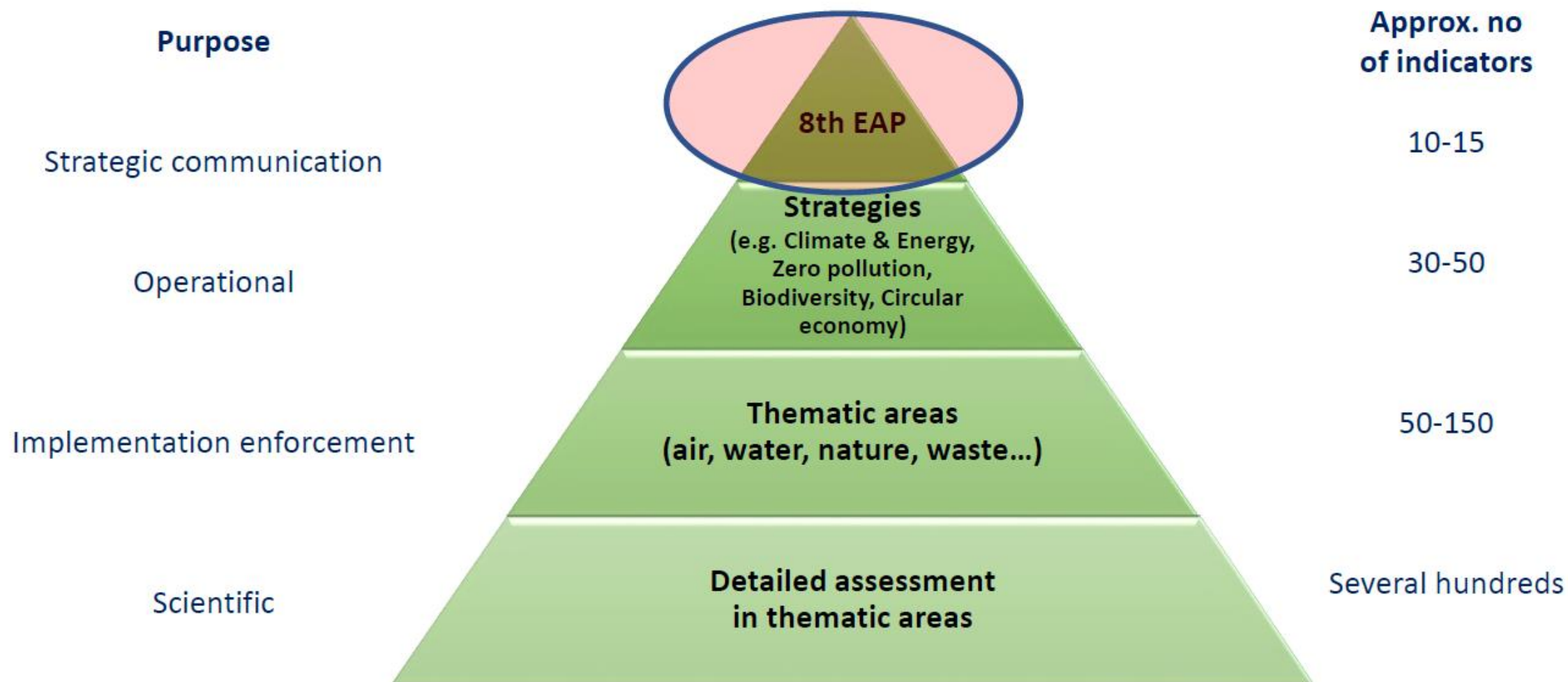

Ehdotuksen käsittelyn edistyminen

- Neuvostossa ehdotusta on käsitelty ympäristötyöryhmässä sekä Saksan, että Portugalin puheenjohtajuuskausilla. Portugali tavoittelee ehdotuksesta neuvoston yleisnäkemyistä maaliskuun ympäristöneuvostossa (18.3.)
- Käsittely Euroopan parlamentissa on alkanut. Ehdotuksen vastuuvaliokunta on ympäristövaliokunta ja raporttijana toimii Grace O'Sullivan (IE, Vihreät). Raporttiluonnos on julkaistu 3.2. Parlamentin täysistuntoäänestys olisi nykytiedon mukaan kesäkuussa. Kolmikantaneuvottelut neuvoston, parlamentin ja komission kanssa käynnistyvät pikimmiten parlamentin äänestyksen jälkeen.
- Neuvoston työryhmäkäsittelyssä keskeisenä muutoksena ehdotukseen on tässä vaiheessa lisätty ohjelman väliarviointi vuonna 2024 ja ohjelman täydentäminen normaalilla lainsäädäntömenettelyllä koskien vuosien 2025-2030 välillä toteutettavia toimenpiteitä.
- Seurantajärjestelmän yksityiskohdista ja siihen valittavista indikaattoreista ei päätetä lainsäädäntöprosessissa, vaan komissio tekee päätöksen valittavista indikaattoreista itsenäisesti ohjelman luomissa puitteissa.

How could it look like?

The headline indicator set would **supported** by and **coherently linked with** indicators from the other levels of the pyramid.

Jaakko Kuisma
Neuvotteleva virkamies
puh. 050 394 8763
jaakko.kuisma@ym.fi

Ympäristöministeriö
Miljöministeriet
Ministry of the Environment

Aleksanterinkatu 7, Helsinki | PL 35, FI-00023 Valtioneuvosto | ym.fi

Ympäristöministeriö
Miljöministeriet
Ministry of the
Environment